

Nepriklausoma

Lietuva

ALP (L) 2828

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • 7722 George St., LA SALLE, QC., H8P 1C4 Tel: 366-6220. \$1.
Nr. 22 (59-tieji metai) 1999 m. LAPKRIČIO-NOVEMBER 2 • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • CANADA

ĮVYKIŲ APŽVALGA

Rolandas Paksas, 1999m. vasarą priėmęs
Prezidento siūlymą būti Ministeriu
Pirmininku.

PA REIŠKIMAI: PREMJERO ROLANDO PAKSO

Spalio mėn.17d. sensacija nuskambėjo Premjero atsisakymas pasirašyti taip arti, atrodė, esančio susitarimo su amerikiečių firma "Williams International" strateginiu "Mažeikių Naftos" investuotoju.

Premjero nuomonė, po 4 valandų trukusio ministerių kabineto posėdžio ir Ūkio bei Finansų ministerių sutarties sąlygų išaiškinimo, buvo stipri. Jis pareiškė: "...Visi žino, kad šiai Vyriausybei buvo nelengva dėti su "Williams" jau vien dėl to, kad į šį darbą įsijungėme jau įpusėjus, kai jau buvo daug ko susiderėta ir aptarti būsimi Lietuvos valstybės išpareigojimai strateginiam investuotojui. Pradėti viską iš pradžių jau nebeturėjome galimybės. Derybų metu stengėmės pasiekti kuo naudingesnių Lietuvai sąlygų. Pavyko sutarti, kad nereikėtų keisti daugelio Lietuvos įstatymų. Ne viena sutarties punkta pakeitėme savo šalies naudai. Tačiau daugeli Lietuvos išpareigojimų amerikiečių kompanijai atsaukti jau buvo per vėlu. Dėrėjomės įnirtingai, stengdamiesi maksimaliai išnaudoti mažiausią mums palankią galimybę, buvo priimta investatorių siūloma kaina - mažą jiems, didelę mums - juk kalbama apie ateities perspektyvą.

Tačiau yra vienas skaičius, kurį šiandien turėtų išgirsti ir suvokti kiekvienas Lietuvos pilietis, nes tas skaičius liečia kiekvieną. Pasirašydama sutartį su "Williams", Lietuva turėtų perduoti "Mažeikių Naftai" vieną milijardą 400 milijonų litų.

Paskutinė mūsų derybininkų viltis buvo

JUGOSLAVIJOS PREZIDENTAS KLIUDO TIRTI NUSIKALTIMUS PRIEŠ ŽMONIJA

Dar vis nenuvirtusio (ir nenuversto) nuo savo tironiško sosto prez.Slobodan Milosevičiaus vyriausybė trukdo Tarptautinio Tribunolo pareigūnams vykdyti tyrimus apie karinius nusikaltimus net ir prieš serbus.

Carla del Ponte, vyr. Tarptautinio Tribunolo prokurorė patvirtino spaudos konferencijoje, kad buvo užblokuotas įėjimas tyrėjams daugumoje Serbų vietovių. Tikroji priežastis: jeigu tyrėjams bus leista apklausti užbiokuotuose vietovėse nukentėjusius serbus nuo albanų, palengvintų jiems surasti dar daugiau papildomos kriminalinės medžiagos Milosevičiaus ir jo pagalbininkų, vykdžiusių albanų genocidą.

Serbijos provincijoje

esanti Kosovo sritis tebėra Jungtinių Tautų globoje.

Jugoslavijos vyriausybė kaip žinoma, yra vykdžiusi genocido veiksmus ir anksčiau, konfliktuose Kroatijoje ir Bosnijoje-Hercogovinoje.

Iš Kosovo buvo išvartata apie 1 mil.albanų,kai NATO karinė ofensyva sustabdė Jugoslavijos vykdytą smurtą ir Tarptautiniai Taikos daliniai saugojo grįžtančius namo albanus, bijodami jų keršto, daugiau kaip 150.000 Kosovo serbų pabėgo į kitas Jugoslavijos sritis. Jie sakosi,kad irgi buvę paliesti karinių nusikaltimų.

Kiek ilgai blokuos S.Milosevičius nusikaltimų tyrimus neaišku.Ar tęjant žiemai, nusikaltimų prieš žmoniją tyrimai galės būti tęsiami, kad ir mažesniu mastu,moderniosios technikos pagalba.

galimybė šią sumą išdėstyti per keletą metų ar vietoj pinigų suteikti amerikiečiams mūsų valstybės garantiją.

Deja, tokio kompromiso pasiekti nepavyko. Iš tikrųjų sunku dėti, kai partneris žino, kad jam konkurentų nėra ir kad jis diktuoja sąlygas.

Tiek pinigų, kiek reikalauja "Williams", Lietuva turi, bet tik tiek. Jei visus juos paskirtume "Mažeikių Naftai", liktų nefinansuojami atlikti darbai, augtų išskolinimai žmonėms ir žmonėms.Yra tarp valstybiniai išpareigojimai. Valstybė jau dabar skolinga ligoninėms, darželiams ir mokykloms.

Pinigus ant vieno aukuro neštume mes visi - galbūt net vaikų mokslo, tėvų sveikatos, savo kasdieninės duonos sąskaita..."

Nenorečiau būti klaidingai supastas. Aš už investicijas. Vienas iš svarbiausių dabartinės Vyriausybės žingsnių palengvinti sąlygas investicijoms, panaikinti biurokratinis ir administracinius barjerus, trukdančius kapitalo atėjimui į Lietuvą.

Aš už privatizaciją.

Aš už didesnes saugumo garantijas, kurias, be abejonės, atneštų Lietuvoje išvirtinęs Vakarų kapitalas.

Aš gerbiu Ameriką kaip demokratijos lopšį, tačiau žiūriu į "Mažeikių Naftos" privatizavimo projektą pirmiausia ne kaip į istorinę dvikovą tarp Rytų ir Vakarų, o kaip į verslo kontraktą.

Kai kas sako, kad tokia didelė kaina-tai Nepriklausomybės kaina, tačiau ji turi būti vis dėlto žmogui, tautai, valstybei pakeiliama. Jokia, net garbingiausia, našta neturi kelti pavojaus galimybei išlikti. Žinau ir tai, kad Nepriklausomybę gali iškovoti

ir išsaugoti išdidūs žmonės, kurie moka apginti savo teises.

Nepriklausomybė niekada nebus per didelio nuolankumo sinonimas.

Suprantu tuos, kurie šventai tiki kompanijos "Williams" svarba Lietuvai. Žinau ir tai, kad daug žmonių tiki siūlomų sutarčių nauda, gerai neįsigilinę, kas jose iš tikrųjų siūloma.

Gerbiu Seimo Pirmininko ir Lietuvos Prezidento nuoseklią poziciją. Vyriausybė padarė viską, kad sutartys su kompanija "Williams" būtų parengtos pasirašyti. Tai gali būti padaryta jau šį mėnesį. Neliko jokių trukdymų ar stabdymų.

Tačiau aš, kaip Vyriausybės vadovas, atsakingas ne tik už šį projektą, bet ir už visos Lietuvos ekonominę ir finansinę situaciją, šiandien tvirtai pareiškiu, kad pasirašyti dokumentą, kuriuo įtvirtinamos,mano galva, nepriimtinos Lietuvai sąlygos, negaliu.

Negaliu, nes mano įsitikinimu, šitos sąlygos gali būti lemtingos Lietuvos ekonomikai, jos ūkiui, jos žmonėms. Ar šiandien aš klystu, prognozuodamas tokias pasekmes, parodys tik laikas, tačiau dabar elgiuosi tik taip, kaip man liepia mano sąžinė.

Prieš penkis mėnesius pilietinė atsakomybė atvedė mane prie Vyriausybės vairo. Ta pati atsakomybė sulaiko mano ranką šiandien.

Tikiu Lietuvą, jos ateitimi, tikiu jumis, mielieji Lietuvos žmonės. Tikiu, kad ir toliau eisime mūsų pačių pasirinktu keliu, kuriame mus lydės drąsa, išmintis ir atsakomybė. Eikime juo atviromis akimis ir švaria sąžine. Visa kita Dievo rankose".

I R

ŽUVO "LA PRESSE" DIENRAŠČIO IGALIJOS LEIDEJAS C.MASSON

Skrydyje iš New Yorko į Kairą lėktuvo nelaimėje žuvo 217 keleivių.

Lėktuvas priklausė EgiptAir bendrovei.

7-nių kvebekiečių tarpe žinomas ir gerbiamas Claude Masson, ir jo žmona. FBI pradėjo tyrimus dėl galimo sabotažo.

• QUEBEC'O Sveikatos Ministerė susilaukia daug užarnautos kritikos spaudoje. Ypatingai, pastaruoju metu: jos darbo kabineto "problemos" neįtikėtina trivialis. Pauline Marois reikalauja savo darbovietai "tyliųjų" tualetų įrengimo už beveik 1/2 milijonų dolerių vertės...

Kažkas jos Sveikatos Ministerijos veidrodyje apsisvertė aukštyn kojomis...

Nepriklausoma Lietuva

Už nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre. Pour loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.

REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA

TELEFONAS: (514) 366-6220

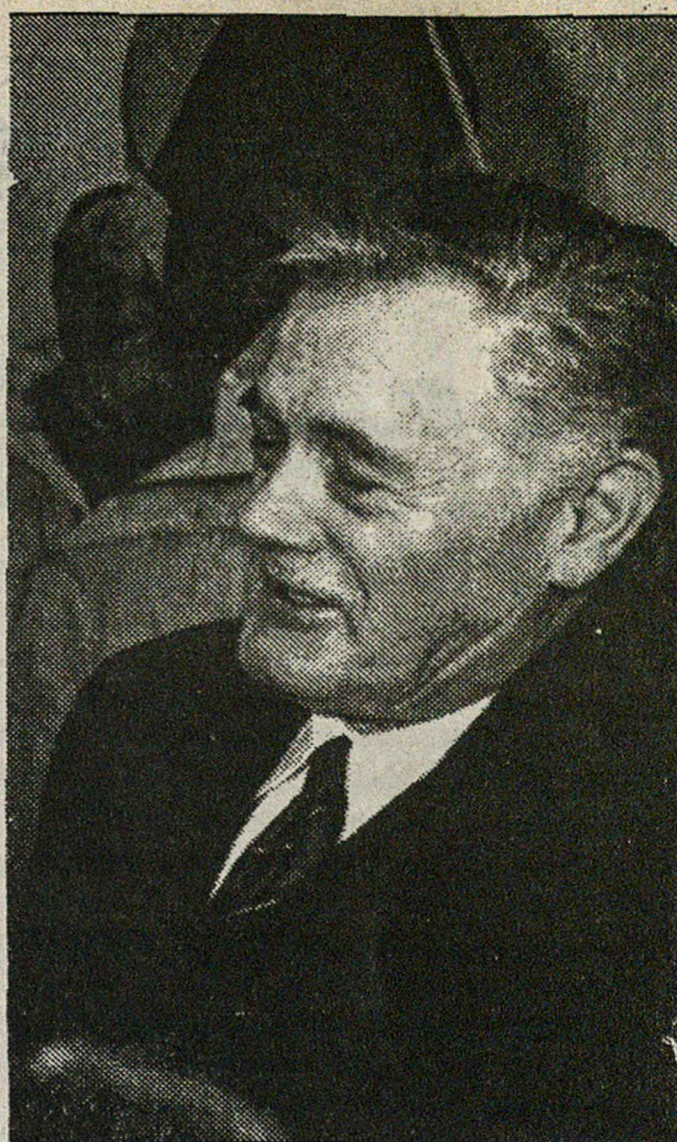
Vyr. red.

Birutė Nagienė

Publication Post 1361112. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 30,-
Rėmėjo – \$ 35,-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Prezidentas Valdas Adamkus

I R.

PREZIDENTO VALDO ADAMKAUS

Šio mėnesio pabaigoje įvykiai Lietuvoje lankantis prez. VALDUI ADAMKUI Kanadoje, ryškiomis antgalvėmis buvo pranešti ir "World" skyriuje, Montrealio dienraštyje "The Gazette". spalio mėn. 28 ir 29 d.a.

Prezidentas, lankydamasis Kanadoje – Toronte ir sutrumpintai, OTTAWOJE, skubiai grįžo į Lietuvą, pranešęs, kad Ministras Pirmininkas oficialiai atsistatydino.

(Po šio Prezidento pareiškimo, vėliau buvo pranešta, jog naujuoju Lietuvos Ministru Pirmininku yra paskirtas Andrius Kubilius).

...Šiandien priėmiau Rolando Pakso Vyriausybės atsistatydinimą ir paskyriau laikinai eiti Ministerės Pirmininkės pareigas Ireną Degutienę, kurios ryžtą įvertins Lietuvos žmonės.

Apgailestauju, kad daug vilčių teikęs Konservatorių partijos valdybos pirmininko pono Pakso vadovautas ministerių kabinetas taip netikėtai baigė savo darbą.

Esu dekingas ir Ministeriui Pirmininkui, ir ypač visiems neatsistatydinusiems Vyriausybės nariams, kurie turėjo ir turi savo nuomonę bei jos laikosi, ieškodami Lietuvai naudingiausio sprendimo.

Noriu padėkoti Rolandui Paksui už šiandien man išsakytą sutikimą dirbti drauge krašto labui.

Rolandas Paksas buvo sąžiningas ir žmonių mylimas Vyriausybės vadovas. Prieš pusmetį jis ėmėsi atsakomybės ir išvedė valdančiąją Konservatorių partiją, kartu ir Lietuvos Respublikos Seimą, iš rimtos krizės. Dirbo nuoširdžiai, darė tą ką galėjo, drąsiai gynė savo principus. Bet, deja, paliko krastą, su neįsprendžiamais problemomis.

O jos iš tikrųjų sudėtingos. Tinkamai neįvertinę Rusijos krizės pasekmių, laiku nesėmę reikalingų sprendimų, šiandien esame ištikti rimtų finansinių trūkumų. Jiems įveikti mums būtina nauja ryžtinga Vyriausybė, turinti tvirtą ir nuoseklią Seimo paramą. Šiandien atvirai klausi Jūsų Lietuvos piliečiai: ar sugebėsime tokią Vyriausybę suburti, esant dabartiniam politinės atsakomybės ir politinės valios stygiui, kurią atskleidė paskutinių mėnesių įvykiai? Nepaisant partijos pirmininko Vytauto Landsbergio bei kitų partijos vadovų garbingos valstybininkų laikysenos, Tėvynės Sąjungos vidinė konsolidacija ima kelti vis daugiau abejonių.

Lietuvai būtų per didelė rizika kurti dar vieną ministerių kabinetą, kuris tik testų buvusių Vyriausybių klaidas.

2 psl.

Gerbdamas parlamentinę demokratiją ir laikydamasis jos nuostatų, tokios valios ir atsakomybės laikiu iš Seime daugumą turinčios Konservatorių partijos. Išties būtų gerai, jei, kartu su konservatoriais, artimiausiu metu galėtume sudaryti naują ministerių kabinetą. Aš paremsiu Konservatorių partijos siekį imtis atsakomybės už būsimos Vyriausybės darbą. Tikiuosi, kad šis siekis bus aiškiai išreikštas ir pagrįstas realia antikrizine veiklos programa. Todėl šiandien kreipiuosi į šios partijos vadovus ir paprašiau artimiausiu laiku pateikti man galimą naujojo ministerių kabineto sudėtį, bei jo konkrečias programines nuostatas. Manau, jog tokia išeitis šiandien Lietuvai būtų pati geriausia.

Jei jos atrasti nepavyktų, turiu vilties, kad parlamentinės partijos šiuo nelengvu Lietuvai metu bus pasiruošusios sudaryti plataus pasitikėjimo Vyriausybę. Primenu, kad Konstitucija numato ir pirmalaikį rinkimų galimybę. Ja galim pasinaudoti tada, jei Seimas neįstengtų sudaryti stabilios, pajėgios dirbti Vyriausybės. Kraštutiniu atveju, išankstinius Seimo rinkimus būtų galima surengti kartu su savivaldybių rinkimais. Tokį matyčiau artimiausią politinį Lietuvos kelią. Juo eidami įgytume daugiau politinės valios, būtinos ūkinėms, finansinėms ir socialinėms problemoms spręsti.

Manau, kad triukšminga "Mažeikių naftos" istorija per kelias pastarąsias dienas mums skaudžiai atvėrė dabartinę Lietuvos tikrovę, apnuogino mūsų valstybės bėdas. Todėl būtina šią istoriją itin kritiškai įvertinti, kad ateityje galėtume išvengti panašių klaidų. Aš ir šiandien esu įsitikinęs, jog Premjeras Rolandas Paksas nebuvo įvartytas į kampa. Dar būta galimybių tartis ir ieškoti palankiausio sprendimo. Mūsų valstybės tikrai niekas neprievartauja vienaip ar kitaip apsispręsti. Jeigu Vyriausybė ir jos pasitelkti finansų ekspertai manys, kad sutarties su kompanija "Williams" našta yra per sunki Lietuvai, niekas negalės jos priversti tokios sutarties pasirašyti.

Kita vertus, susidariusi padėtis, privatizuojant "Mažeikių naftą", verčia rimtai suabejoti Lietuvos derybininkų profesionalumu kurie iki šiol, dėl nesuprantamų priežasčių, nepasitelkė nei teisės, nei technologijos ekspertų. Vieni mūsų derybininkai nusileido ten, kur privalėjo nenusileisti. O kiti, analizuodami praeities klaidas, prarado laiką ką nors pakeisti iš esmės. Šiandien aki-vaizdu, kad Lietuvai bus sunku moderniai sutvarkyti savo energetikos ūkį. Tam reikalingi Vakarų partneriai, Vakarų investi-

cijos, tik naujomis technologijomis atnaujinta, efektyviai valdoma, Europoje rinkų turinti "Mažeikių nafta" gali užtikrinti mūsų gerovę ateityje. Tokiam naftos komplekso pertvarkymo keliui nematau alternatyvų.

Beje, ant savo darbo stalo šiandien neturiu jokių alternatyvių naftos komplekso privatizavimo pasiūlymų. Apie galimus kitų Vakarų kompanijų ketinimus teko išgirsti tik iš žinių agentūrų. Negi vienintelė alternatyva – ieškoti naftos Irane? Todėl man labai apmaudu, kad dvejus metus užsitęsusias derybas dėl "Mažeikių naftos" privatizavimo, Lietuvą vainikuoja tik opozicinių partijų ir mitinguotojų sukurstyta antivakarietiška isterija. Filosofas, stovintis ant bibliotekos laiptų su plyta rankoje bei grūmojantis anglams, amerikiečiams ir žydams. Kas tai? Būsimos, dvidešimtojo amžiaus Lietuvos simbolis? Aš kreipiuosi į visus Lietuvos politikus. Labai Jūsų prašau: nutraukite visas pradėtas ir socialinius neramumus provokuojančias akcijas. Šiandien neturime žaisti valstybės stabilumu.

Esu ne mažiau nustebęs, matydamas, kad nei mūsų šviesuomenė, nei budrūs politikai nė nemėgina piktintis, kai buvęs KGB karininkas iš Lietuvos Seimo rūmų Rusijos vardu grąšina sugriauti mūsų naftos ūkį. Atrodo, kad patikliai visuomenė žiūri ir į tuos Lietuvos veikėjus, kurie, pasisavinę milijonus iš valstybės iždo, šiandien siūlosi jį gelbėti.

Ar tai tik sutapimai, kad jau kelintos Lietuvai gyvybiškai svarbios derybos su strateginiais Vakarų investuotojais nutrūks-ta be jokių rezultatų? Dėl nevykusios Maišiagalos memorandumo į Pabaltijo naftos gavybą neatėjo vakarietiška AMOCO kompanija. Korupcijos šešėliu pažymėtos konkurso sąlygos užkirto kelią į Lietuvos energetikos ūkį solidžiai Vakarų imonei "Enron". Dėl to lig šiolei esame atskirti nuo Vakarų energetikos sistemos. Į šiuos faktus negalime numoti ranka, atsakingai galvodami apie tolesnį Lietuvos likimą.

Nėra abejonės, kad šios strateginės mūsų nesėkmės taip pat prisidėjo prie sunkios dabartinės šalies ūkio ir finansinės būklės. Laiku neprižiūrėjome šio meto valstybės biudžeto, nesiėmėme antikrizinių veiksmų plano, šiuo metu susidūrėme su skaudžiu lėšų stygiumi. Ši stygį jau pajuto policininkai, pensininkai, mokytojai ir kariškiai. Manau, kad šiandien turime sėstis už stalo su tarptautinėmis finansų institucijomis ir ieškoti Lietuvai priimtinių išeikių. Buvusios populistinės politikos pasekmės neturėtų prislėgti krašto imonių nepakeliama našta.

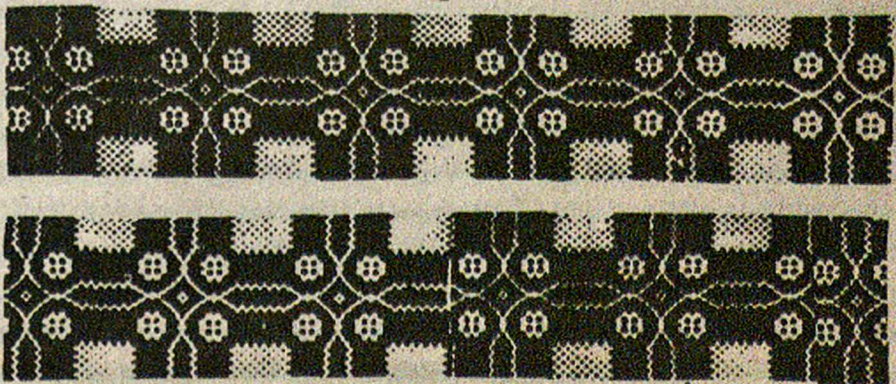
Kita vertus, dabarties sunkumų akyvaizdoje negalime pasiduoti vien valdžios malonei. Valdžia gal ir galėtų gelbėti mus iš bėdos, bet tik trumpam laikui. Turime imtis didesnės iniciatyvos ir rizikos patys. Ilgalais mūsų sėkmės garantas tėra vienas-sėkminga privataus verslo plėtotė. Atrodo, kad šiandien atsistatydinusi Vyriausybė šią tiesą gerai suprato.

Tikiuosi, kad būsimas ministerių kabinetas stengsis realiai išlaisvinti privačią Lietuvos verslininkų iniciatyvą.

Turime atsakingai kurti savo, savo šeimos ir savo šalies gyvenimą.

Gera suprantu, kad šiandien nebus lengva. Bet tikrai žinau, kad šie sunkumai laikini. Jaučiu, kad ir Jūs tai suprantate. Pasitikėkime savo jėgomis. Kurkime šalies likimą savo rankomis ir protu. Tuomet ir Dievas mums padės. Linkiu ramaus vakaro.

(Iš Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos perduoto pranešimo visuomenei Internetu /http://www.president.lt.)

B.N.

● **Kaune**, Taikos prospekte, atidarytas bulvių traškučių fabrikas. "Kraft Jacobs Suchard Lietuva" į šią gamybą Kaune investavo apie 10 mil. JAV dolerių. Atidaryme Prez. V. Adamkus sveikinimo kalboje sakė, kad naujų fabriku atidarymas Lietuvoje yra atsigaujančio ekonominio gyvenimo įrodymas. Pabrėžė, kad politinė šalies nepriklausomybė siejasi su ekonomine. "Džiūgu, kad ateina užsienio investuotojai. Ir ne tik sostinė, bet ir į mano gimtąjį Kauną" - sakė Prezidentas.

Vyriausybės ir verslininkų bei žemdirbių atstovai pabrėžė, kad šįkart Kaune susijungė Amerikos kapitalas, Skandinavijos technologijos ir Lietuvos statybinių darbų. Per 7 mėnesius AB "Kausta" už 3,5 mln. dolerių pastatė šį fabriką. Bendrovės generalinis direktorius Antanas Butkus, įteikdamas simbolinį statybinių raktą, pasakė, kad kartu su 19 subrangovų garbingai įvykdė užsakymą. Palinkėjo, kad naujasis fabrikas klestėtų ir pateiktų naujų statybos užsakymų.

● **Kėdainių rajone**, ties Angirių užtvanka, pradėta statyti didžiausia Lietuvoje hidroelektrinė. Elektrinę suprojektavo ir iki pavasario žada pastatyti Lietuvos ir Norvegijos bendrosios įmonės "Scandtrade Construction Group" specialistai.

● **"Litexpo"** parodų rūmuose Vilniuje spalio mėnesio 12 d. atidarytos dvi tarptautinės specializuotos parodos - "Statyba 99" ir "Paminklotvarka 99".

Parodas aplankęs Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus daugiausia domėjosi Lietuvos firmų gamintojų produkcija ir įranga. Jis pagyrė dailias uždarnosios akcinės bendrovės "Eternit Akmenė" stogo dangas, kurioms gaminti nebe naudojamas žmogaus sveikatai kenksmingas asbestas.

● **Iš 11 stambių** ir specializuotų statybos įmonių išliko dvi: Panevėžyje ir Kaune. 1993 metais, sėkmingai Kaune privatizuota įmonė, buvo pasivadavusi AB "Kausta". Po penkių mėnesių kontrolinį akcijų paketą išsigijo stambiausia Suomijos statybos kompanija "YIT Corporation". Šiemet lietuviai ir suomiai tapo partneriais. Tai pirmasis stambus užsienio 1999.XI.2.

kapitalo investavimas į statybas Lietuvoje.

● **Pagal Mokesčių** Inspekcijos surinktą medžiagą iškelta baudžiamoji byla Kaune registruotos individualinės įmonės "Gedimino Marcinkaus Firmos" savininkui, 23 m. Gediminui Marcinkui, kuris ištiriamas sukčiavęs stambiu mastu. Jis apgaulingai pasisavino iš valstybės biudžeto pridėtines vertės mokesčių.

● **Valstybės** Saugumo Departamento pareigūnai sulaikė du asmenis, kurie bendrovei "Restako" siūlėsi patikrinti, ar jos biure nėra įmontuota klausymosi aparatura. Šios bendrovės akcininkė yra ir Vyriausybės vadovo Rolando Pakso žmona Laima.

Vienas sulaikytų asmenų - buvęs Lietuvos KGB operatyvinio techninio skyriaus darbuotojas Aleksejus Žerlicinas.

● **Visas skolas** už patiektą elektros energiją Gudijai (Baltarusija) žada gauti ateinančių metų pavasarį. Derybų komisijos pirmininkas Gediminas Rainys pasirašė skolų grąžinimo grafiką, kuriame numatoma, jog koncernas "Belenergo" skolą atiduos iki 2000-ųjų m. kovo pradžios, o tarpininkas "Baltic-SHEM" iki balandžio mėn. pabaigos.

Spalio mėn. 1 d. skola už elektros energiją siekė 323,8 mil. litų, iš jos "Baltic-SHEM" yra skolinga 94,5 mil. litų. Elektros energijos eksportas Gudijai buvo nutrauktas š. m. birželio mėnesį.

LITO KURSAS PASTOVUS Mažiausiai iki 2001-ųjų m. lito santykis su JAV doleriu liks nepakitęs. Po trijų metų numatoma lita susieti su euro valiuta.

Lietuvos Banko valdybos pirm. Reinoldijus Šarkinas spaudos konferencijoje pasakė, jog šiai Banko nuostatai pritarė ir Prezidentas Valdas Adamkus, ir Vyriausybė.

● **Pirmas** iš šiemet planuotų keturių pilno metražo lietuviškų valstybinių filmų Valdo Navasaičio režisuota juosta **"Kiemas"** lapkričio mėnesį bus rodoma Liubeko kino festivalyje. Baigiama kurti režisoriaus Šarūno Barto vaidybinė juosta **"Laisvė"** ir Algimanto Puipos filmas **"Elzė iš smėlynų"**.

Iš Kultūros ministerijai pateiktų 100 projektų, kino ekspertų komisija rekomendavo šiemet iš dalies finansuoti 8 vaidybinius, 11 dokumentinių, 7 animacinius filmus ir žurnalo **"Lietuvos kronika"** 12 numerių.

Taip atrodė UŽVENČIO dvaras, kurį buvo nupirkęs Signataras Jonas Smilgevičius. Jame augo rašytoja Marija Pečkauskaitė-Šatrijos Ragana. Gal čia gimė ir jos žinoma apysaka "SENAME DVARE"

PAGALIAU PAGERBTAS IR SAUGOJAMAS VASARIO 16-tosios AKTO SIGNATARO JONO SMILGEVIČIAUS ATMINIMAS

Šiomet suėjo 50 m. nuo Signataro Jono Smilgevičiaus mirties. Jo atminimas buvo pagerbtas Užventyje, iškilmes surengė Kelmės rajono Savivaldybė. Po Mišių kapinėse buvo pašventintas antkapinis paminklas, kuris buvo pastatytas Lietuvos valstybės atkūrimo 80-tųjų metų minėjimo programos lėšomis ir, artimųjų pageidavimu, palaikui perlaidoti kapinėse iš Užvenčio koplyčios rūšio.

Minėjimas vyko Užvenčio Kultūros Centre, kur įrengta Kraštotyros Muziejaus ekspozicija. Joje buvo asmeninių Signataro daiktų, išsaugotų jaunosios dukters, taip pat šeimos narių nuotraukų, rankraščių, dokumentų.

Kuo nusipelnė Signataras Jonas Smilgevičius? Atkūrus Lietuvos valstybę, jis įsijungė į ūkinę ir visuomeninę veiklą. Tai veiklai jis buvo gerai pasiruošęs: ekonomikos mokslus studijavo Karaliaučiaus ir Berlyno universitetuose, dirbo Petrapilyje ir Varšuvoje.

Lietuvoje įsteigė įvairias ekonomines bendroves, o nusipirkęs Užvenčio dvarą, padarė iš jo pavyzdinę ūkį. Jame veikė ir plytinė, malūnas, lėptpūvė, pieninė, sūrinė, elektrinė ir spirito varykla. Jis taip pat išaugino pirmąją pramoninę tabako plantaciją, teikė žaliavą Klaipėdai.

Signataro Jono Smilgevičiaus giminė buvo plati: Sibirian ištrėmė 23, o dalis pasitraukė į Vakarus, užplūdus sovietams. Nei signatarų vardų, nei atminimo negalima buvo paženklinėti ar kaip nors minėti.

Vienas Signataro sūnus pianistas, gyvenęs Montrealyje su šeima, ši šį rudenį prisimenamas 6 m. mirties sukakties proga.

Kazimieras Smilgevičius, Baigė, šalia ekonomikos studijų VD Universitete, Kauno Valstybinę Konservatoriją 1934 m.

1934-37 m. lankė ir baigė Paryžiaus École Normale de Musique. Nuo 1930 m. buvo koncertavęs Lietuvos miestuose, radijose, solistų simfoniniuose koncertuose. Karo išdavoje pasitraukė į Austriją ir nuo 1949 m. gyveno Montrealyje.

Danutė Smilgevičienė iš Montreolio paskolino "Žemaičių Saulutei" turimos medžiagos apie Smilgevičių giminę.

Kas atsitiko su dvaru? Pasakoja muziejininkas V. Rimkus.

Dvare gyvena apie 10 šeimų. Šiaip taip pavyko nuo privatizacijos išgelbėti sverną, kuris buvo perduotas visuomeniniam Užvenčio Muziejui. Buvo surasti miestelyje du butai, bet šeimos iš dvaro nejudė. Jie kerta parko medžius, jais kūrėna krosnis, o aplinka apleista, primėtyta geizgalių, pagalių, sulūžusių tvorų.

Vienoje pritvirtintoje lentoje užrašas: "Šiame name 1887-1898 m. gyveno Marija Pečkauskaitė - Ragana". Kitoje lentoje: "Šiame name 1912-1943 m. su pertraukomis

gyveno Jonas Smilgevičius, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras 1870-1943". Tačiau data klaidinga! Signataras mirė 1942 m. rugsėjo mėn. 27 d.

Kaip rašoma "Žemaičių Sauluteje", dvare ir apylinkėje pasižymėjo viena moteris, kuri naudojasi buvusiu Smilgevičių žeme, į kurią nereikia pretenzijų jo giminės. Bet ji darė viską, kad Signataras nebūtų prisimintas ir nesutiko duoti pakankamai vietos karstui, tad palaikiai-kaulai buvo sudėti į vaikišką karstėlį...

Užventiškių, giminių, o ypač Signataro vaikų Vitaliaus Petrušio iš JAV dėka ir pagalba, Signataro palaikiai pagaliau buvo surasti ir pagarbiai palaidoti. Giminių niekas neatsiprašė, kad net kelis kartus teko derėtis su viena šeima, kad užtektų vietos palaidoti Užvenčio kapinėse, net kreiptis į Lietuvos Seimą...

Dabar iškilmingai ir pagarbiai paminėtas 50 metų, primena vėl ką reiškė ir Vasario 16-toji!

Jonas Strielkūnas

* Pažįstamos tos gūdžios vietos, kur dar ne taip senais laikais Miškais riedėdavo karietos. Žirgų odiniais pavalkais

Prasmirsdavo žaliasis šilas, Apuokams žvelgiant nuo šakų. Numirusios mergaitės šydas Raudonu bruknių vainiku

Kraujuoti imdavo pušyne. Ir tik sena miškų dvasia Pranešdavo man liūdną žinią Sunkiųjų vaikystės sapnuose.

Kai užgula kažkas ir dūsta Vos prasidėjusi būtis. Tačiau prisimenu tą būstą Ir tas vasarvidžio naktis

Ne kaip kankinantį košmarą, O kaip istoriją, kurią Papasakot vaikaičiams gera Lietingam spalio vakare.

1997.VIII.15

Aš - Dovydas, dešimtos klasės mokinys. Gyvenu Šapnagių kaime, Akmenės rajone, o mokausi Kruopių vidurinėje mokykloje. Laisvalaikiu mėgstu rašyti daugybę lapų primarginta. Sau sakau: tai mano istorija. Rašau apie ateitį, svajones, net apie karą.

Tuose lapuose - mano šeimos darbai ir rūpesčiai, kaimynų džiaugsmas ir nesantaika, miestai, kuriuose esu buvęs ar matau per televiziją, baltijos jūra, Nemunas, lakūno Kairio skrydis, apie "Žalgirį"... Apie praeitį... Tuose lapuose - visa Lietuvos Valstybė, kurią aš žinau.

Labai daug eilučių apie karą... Kai ją skaitau, man atrodo, jog net popierius patamsėja iš siaubo, o gal nusidazo kraujo spalva... Suprantu, kad karas tai ir skausmo laikas. Man Antrasis Pasaulinis žinomas iš pasakojimų ir iš istorijos vadovėlių. Praūžė jis per Kruopius... Palikęs griūvėsių ir lavonų tvaiką. O pokariu buvo kankinami, tremiami, žudomi žmonės. Jų lavonai buvo suguldyti aikštėje, netoli dabartinės mokyklos... Skubėdamas po pamokų į autobusą, dažnai prisimenu kraupius pasakojimus, bijau žvilgtelėti net į tą pusę... Nušauti, nukankinti, nepalaidoti...

Tai Lietuvos Valstybės dalis, jos istorijos puslapis.

Kai buvau šešerių septynerių metų, su draugais kaime žaisdavome karą. Tik dabar pradėdau suprasti kaip viskas paprasta ir aišku vaikiškuose žaidimuose, ir kaip viskas sudėtinga tikrame gyvenime.

Kažkodėl vis galvoju apie nesantaiką. Galėtų jos nebūti. Nesutaria šeimos, mokiniai klasėje, kaimynai...

Prisimenu, kaip susipyko ūkininkai. Vienas jų neturėjo savo šulinio, tad sėmė iš kaimyno vandeni. Gal žolę ištrypė, gal gėlę užmynė. Kas ten bežino. Kaimynas kaimynui uždraudė vandenį semti, nors šulinys ir gilus buvo, ir net karščiausią vasaros dieną neišdžiūdavo, iš tolo vėsa dvelkdavo. Kažkas naktį į šulinį pripylė kalkių. Tarp ūkininkų prasidėjo nesantaikos ir neapykantos dienos.

Argi pykčio ir neapykantos pasaulyje geriau gyventi? Ne, tikrai, ne.

Kerštas nereikalingas nei mano kaimui, nei visai Valstybei...

Arba nesantaika dėl lopinėlio žemės. Buvę vaikystės draugai, dabar suaugę žmonės, turi savo šeimas, nesutarė, kam priklauso tas mažytis kiemo rėžis, kuriame pririštas Kudlius lojo. Ne šiaip sau, kaip įprasta, brangesnį turtą saugodamas, o tyčia pririštas, kad negalėtų antrasis praeiti. Šunį nunuodijo, o netoli besiganančios karvės kuolą ištraukė, gyvulį paleido. Klaidžiojo visą naktį raguotoji po svetimus daržus, edė, edė. Ir nugaišo...

Iš kur tas pyktis ir neapykanta? Klausiu savęs. Suaugusiųjų ne visada paklausi.

Suprantu, kad karas vyksta ir žmoguje. Nuolat grumiasi gėris ir blogis. Nuo to, kuris laimi, priklauso žmogaus ateitis.

Ir vėl klausiu: ar blogi žmonės reikalingi Lietuvos Valstybėje?

Atrodo, kad darai ką nors gera, o išeina nei šis, nei tas. Mama sako: nedaryk to, nedaryk ano, bet dažnai padarai atvirkščiai nei sakytą. Tėvai liepia: mokykis, sūnau, bet sūnus, tai yra aš, ne visada išmokstu pamoką...

Mažyčiai ar dideli gyvenimai...

Kaip juos pasverti, įvertinti?

Žiuriu į mūsų kaimo prasigėrusį žmogelį Petrą, kuriam į viską nusispjauti. (Savo primargintuose puslapiuose nemažai jam vietos skyriau). Atrodo, kad Petrai jau nerūpi, kas buvo vakar ir kaip bus rytoj. Svarbiausia - degtinė, iš kur jos gauti.

Aš manau: jo viduje nugalėjo blogis, o gėris paliko žmogelį... Kodėl? Žmonės sako, kad Petras gerdamas užmiršta savo sunkų gyvenimą...

Ir vėl apie geriančius. Diena iš dienos, diena iš dienos... Tai porėlė - vyras ir žmona. Kasdien riksmas, kasdien muštynės. Tik prie pirmojo butelio abu linksmi ir taikus... Kraupus vaizdas.

Kodėl tiek daug apie blogį rašau? Bet juk kiekvienas iš mūsų - ir geras, ir blogas - tai Lietuvos Valstybės dalelė. Ta dalelė ir aš, ir mano mama, ir klasės draugai, ir turtingasis dešimtmetis Mindaugas, paleidęs akmenį į neturtėlį Vaidutį. "Norėjau ir mečiau", - išdidžiai sako lyg teigdamas: "Esu turtingas, ką noriu, tą ir darau".

Gerai, kad aplink daug dirbančių, liejančių prakaitą, kad būtų iš ko gyventi, kad vaikai būtų sotūs ir apmęsti. Jų ir kiemai sutvarkyti, ir tvartai pilni galvijų, ir sodai balčiau tokioj sodyboj žydi.

Dabar visoje Lietuvoje pats sodų žydėjimas. Ir atrodo, kad Lietuvos Valstybė - vienas žydintis baltas sodas...

("Tremtinys" Nr.36, 1999.)

• **LDDP pirmininko Česlovo Juršeno pirmasis pavaduotojas, Seimo narys Povilas Gylis** įteikė atsistatydinimo iš pareigų pareiškimą. Priežastys nenurodomos.

• **Zmogaus Teisių Komiteto** vadovas E. Zingeris pareiškė, kad Lietuva negali visiškai abejingai stebėti, kaip Baltarusijoje formuojasi režimas, kuris kels grėsmę Europos tautų taikai. Jo nuomone, Lietuvos vykdomoji valdžia, tai yra Užsienio Reikalų Ministerija, turėtų patikslinti ir aiškiau suformuluoti savo poziciją dėl Baltarusijos. Lietuva turi kuo greičiau tapti NATO nare dėl savo saugumo, nes situacija kaimyninėse valstybėse yra visiškai neprognozuojama. Seimo Žmogaus Teisių Komitetas, pasak jo vadovo, yra susirūpinęs, kad Baltarusija, kuriai įtaką daro tam tikri sluoksniai Maskvoje, piktybiškai, jo nuomone, nepasirašo readmisijos sutarties su Lietuva.

Nepavyko kontrabanda

Šalčininkų rajono policijos komisariato pareigūnai nušaliamame kelyje sulaikė automobilį "Volvo", kurį vairavo uždarosios akcinės bendrovės "Rimtadas" direktorius Rimantas Danielius, gyvenantis Šalčininkuose. Automobilio puspriekabėje pareigūnai rado 313 maišų cukraus. Kiekvienas jų svėrė po 50 kg. Jokių krovinių dokumentų R. Danielius neturėjo.

Paraisčio kaime, Janinos Staniševskajos sodyboje, pareigūnai rado 44 maišus cukraus. Prie daržinės stovėjo automobilis KamAZ be valstybinių numerių. Kaip vėliau paaiškėjo, automobiliu pagal igaliojimą naudojo si Baltarusijos pilietis Viktoras Krizniovas. Jis turėjo dokumentus cukrui išigyti bei gabenti, tačiau tik Baltarusijoje.

Jam iškelta baudžiamoji byla.

• **Vyriausybės** kanclerė Dalia Kutraitė paprašė Generalinio Prokuroro Kazio Pėdnyčios ištirti ir įvertinti, ar Vilniaus knygynuose pardavinėjamos knygos "Mirties biblija" autoriams bei leidėjams negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė.

Psichologai žiniasklaidai yra sako, kad juos apstulbino knyga "Mirties biblija", propaguojanti savizudybes ir atvira raginanti žudyti. Vyriausybės kanclerė D. Kutraitė kreipėsi į Lietuvos psichologų sąjungos pirmininką, prašydama įvertinti minimos knygos turinį.

1999 m. rugsėjo mėn. 25 d. vyko tradicinis, metinis LTI narių suvažiavimas. Tradicinis buvo jis ir ta prasme, kad vyko Rasos (Krokytės) ir Lino Velskų, netoli Gananoque, ON., RAMBYNO vardu pavadintoje sodyboje. Kaip ir nuo Instituto įsteigimo prieš 23 metus, rinkdavosi lietuvių tautodailės puoselėtojos ir mylėtojos, bei gerbėjai irgi netoli Gananoque, ON., irgi sodybon, A. ir A. Tamošaičių RAMOVĖN... Anuomet didingos Šv. Lauryno upės pakrantė, dabar vaizdingo ežero pakrantėje, ant kalvos, jaunosios kartos giminės savininkų rezidencijon.

Suvažiavimas pažymėtiną tuo, kad pasitvirtino spėliojimai dėl Instituto kuratoriaus, dail. prof. Antano Tamošaičio išvykimo į Lietuvą; iš pranešimo buvo sužinota, kad bibliotekininkė Laimutė Lukoševičienė iš Vilniaus buvo atvykusi pas dail. A. Tamošaitį. Ji tvarkė knygas ir archyvą persiuntimui į Galeriją, Dominikonų g. Nr. 15-1, siuntos keliauja į Vilnių, Ir netrukus ta kryptimi Instituto kuratorius... Tokiu jis lieka visų narių nutarimu LT Institute.

Savo žodyje jis pasveikino šio susirinkimo jaunos kartos prelegentę dr. Rūtą Saliklienę. Jos idomi, nuoširdi ir rūpestingai paruošta paskaita buvo pavadinta "Lietuvių tautiniai drabužiai šimtmečio perspektyvoje". Jos disertacija pelniusi jai doktoratą, vadinasi "LITHUANIAN FOLK COSTUME: A CONTESTED SYMBOL OF NATIONAL IDENTITY". Idomu tai, kad ji augo lietuviškoje aplinkoje JAV-ėse, šoko tautinius šokius, o pamačiusi gastroliuojanti Lietuvos liaudies ansamblį RATILO, buvo giliai paveikta. Ir tai nuvedė prie pažinties su dailininkais Tamošaičiais ir Instituto veikla. Taip pat į Lietuvą, kur ji praleido gerą pusmetį, artimai bendravo su Lietuvos ansambliais, aplankė įvairias vietas.

Antanas Tamošaitis pasveikino visus dalyvius ir palinkėjo tolimesnės geros veiklos, kvietė atsilankyti į Galeriją Vilniuje.

Už įgytas žinias ir išugdytą meilę tautodailei visų vardu padėkojo Birutė Nagienė, o Montrealio "Vaivorykštės" vardu įteikė Danutės Staskevičienės austą juostą. Spontaniškai visi sustoję, sugiedojo mūsų liaudies meno patriarchui ir dailininkui A. Tamošaičiui "Ilgiausių Metų", o Br. Krokio pasiūlymu, Anastazijos ir Antano Tamošaičių garbei, "Rambyne", bus pasodinta elgė ir ažuolas.

Kitas reikšmingas šio susirinkimo reiškinys, kad nors naujų narių antplūdžio nėra, tačiau kiekvieną kartą susirenkant, prisideda po porą asmenų. Taip buvo ir ši kartą - naujausios narės - Elzė Kazlauskienė ir Birutė Pranienė. Svarbu pažymėti, kad, savaime, sulėtėjus vieno kokio skyriaus veiklai, "išibėgė" kitas, ar kiti. Artėjant sukaktuviams 2000-tiesiems metams, stengiamasi paruošti LTI veiklos leidinį. Jį rūpestingai redaguoja Nora Kulpavičienė, puslapius renka Vida Tumosienė.

"Multicultural Heritage" knygos "Hairloom Publishing" leidykla kreipėsi į KLB Toronto A-kės V-bos pirm. Danutę Garbaliuskiene, kad parūpintų medžiagos apie dail. A. ir A. Tamošaičių biografijas ir veiklą minimai knygai. Tad LTI-tas - tinkamiausia reprezentacinė organizacija, ir į ją yra kreipiamasi.

Idomią veiklos temą pasirinko LTI skyrius Philadelphia mieste, JAV. Pranešimą padarė Aldona Rastenytė-Page. Pasirodė, kad didėjant susidomėjimui natūralių augalų pluoštu, narės iškėlė lino reikšmę, to taip gražiai apdainuoto liaudies dainose linelio. Jos ir pasisėjo, pačios išaugino liną ir buvo surengusios lininių drabužių parodą. Mokėsi audimo, šiaudinių meno, ir kt.

Toronto skyriaus programos naujovė buvo juostų pynimo pamokos. Skyriaus pirm. Aldona Vaitonienė - papasakojo, kad labai sudomino vieną ukrainietį, tautodailininką, kuris, susipažinęs su lietuviškų margučių ornamentika ir marginimo technika, labai susidomėjo ir tautiniais drabužiais. Iš LTI Toronto skyriaus jis gavo A. ir A. Tamošaičių knygas, išleistas Instituto.

Montrealio skyrius surengė gobelenų ir juostų audėjos Genutės Montvilienės ir "Vaivorykštės" ro-dinių parodą jos išleistuvių proga "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio surengtoje popietėje. Pasirodė, darbščiausias šiuo metu Montrealyje esančios narės Regina Brikenė-gobelenininkė ir juostininkė Danutė Staskevičienė. Suvažiavimo proga ji buvo atvežusi dešimtinę savo austų juostų, kurios buvo smalsiai ap-ziūretos.

v
Š.m. LTI
suvažiavime,
RAMBYNO
Sodyboje:

Regina
Brikienė,

prelegentė
dr. Rūta
Salikienė,

Petras Vaškys,
Birutė Nagienė

ČLTI (vadinamas Čikagos Lietuvių Tautodailės Institutas), kuriam ilgą laiką vadovavo Aldona Veselkienė, pranešė, kad patraukia didėjanti amerikiečių dėmesį. Galerijoje lankosi nemažai žmonių, per pusmetį ivyko bent 6 paskaitos-rodiniai. Dviejuose renginiuose atsilankė dvi amerikiečių audėjų grupės: iš "Embroiders Guild of America-Waterfall Glen Chapter" - 25, ir 30 narių iš "Illinois Prairie Weavers Association". Visiems renginiams paskaitas paruošė Vida Rimienė. Vida Kulikauskienė, istorijos daktarė, knygų autorė, skaitė paskaitą apie lietuvių tautinius drabužius, pravedė diskusijas, rodė skaidres.

Visiems buvo idomu išklausyti Tarybos narės Irenos Meiklejohn pranešimą. Ji taip pat perskaitė išdininkės Ievos Adomavičienės atsiųstą pranešimą bei auditorės Valentinos Balsienės patvirtintą izdo revizijos aktą. Malonu pastebėti, kad izdo reikalai tvarkomi atsakingai ir rūpestingai. Svarstybose dėl Instituto išleistų krygų pasirodė, jog neispirkta liko knyga "Lithuanian Sashes".

Irena Meiklejohn pasiūlė iki Naujų Metų jos kainą sumažinti iki \$30, plus \$4 (kanadiškais) pakavimo ir siuntimo išlaidoms padengti, ir atitinkamai amerikietiška \$25, plus persiuntimas. Tai būtų gera proga šią puikiai išleistą knygą padovanoti artėjančių švenčių proga.

Buvo priimti dar du pasiūlymai dėl šios knygos: dr. A. Kazlauskienės - dalį jų atiduoti Tamosaičių Galerijai Vilniuje ir D. Staškevičienės - dalį palikti Kanadoje, kaip tinkamą reprezentacinę dovaną, reikalingai esant.

Čia norisi pridurti, kad labai svarbu šiuo atveju supažindinti su mūsų tautodaile ir platesnę visuomenę mūsų gyvenamuose kraštuose. Pasinaudojant papiginiu, visos mūsų iseivijos apylinkių valdybos galeto po keleta jų isigyti.

LTI pirmininkė pranešė apie Katy Reeder Meek paruoštą knygą "Reflections from Flaxen Past: For Love of Lithuanian Weaving", kurios išleidimui prašo paramos.

Po įvairių galimybių, siūlymų nutarta prisidėti ir LT Institutui \$5000,- parama. Siūlymai priimti.

Bronius Krokys iškėlė kitą reikalą: pastebėjęs, kad Lietuvos Ambasadoje New York'e yra eksponuojami labai pasenę tautiniai drabužiai, siūlo susidomėti jų autentiškumu. Ir tai liestų ne tik New York'ą. Kartais atsiųstose nuotraukose iš JAV, tarptautiniuose populiariuose susitikimų renginiuose, matosi neautentiški, ypač vaikų, lietuviški drabužiai. Čia Instituto skyriai gal galėtų atkreipti dėmesį ir išvystyti pagalbą.

Rinkimai buvo praversti greitai ir vienbalsiai-aklamacijos būdu. Pakeitimų nėra, išskyrus, kad susirgus Irenai Lukoševičienei, į Tarybą įeiti jos vieton sutiko Elena Oželytė. Liko Tarybos ir Valdybos pareigose visi buvę nariai. Malonų siurprizą padarė narė Liudą Sendžikienė, kiekvieną dalyvį apdovanojusi jos išausta mini-juostele, tinkancia knygženklui.

Malonūs Sodybos šeimininkai, skanios ir gražios suneštinės vaisės, visų atvykusiųjų nuoširdus dalyvavimas ir bendravimas, o svarbiausia - gilus LTI pirmininkės Aldonos Mažeikaitės-Veselkienės išpaireigojimas ir sumanymas vesti LTI-to veiklą ir toliau kūrybingu keliu, atgaivino visus šiame, labai sėkmingame, susirinkime. Iki pasimatymo kitą tokią pat gražią rugsėjo mėnesio dieną, 2000-taisiais metais.

Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė

"DIRVA" SKELBIA 37-JI NOVELĖS KONKURSA

Floridoje, St. Petersburg Beach sudaryta "Dirvos" novelės konkurso komisija iš kun. Eugenijaus Gerulio, Zitės Dapkienės ir Genovaitės Modestienės.

Konkurso laimėtojams skiriamos dvi premijos iš a.a. Simo Kašelio palikimo. Jį tvarko Korp! Neo-Lithuania vyr. Valdyba. I-oji premija - \$500, II-oji - \$300.

LIETUVOJE...

• Šiaulių Miesto Savivaldybėje buvo surengta diskusija "Talšos ežero problemos, galimi sprendimai, perspektyvos". Joje dalyvavo ne tik šiauliškiai aplinkosaugininkai, sportininkai, visuomenės sveikatos centro, kai kurių įmonių atstovai, bet ir Vilniaus, Kauno, Šiaulių mokslininkai.

Per sovietmetį Talšos ežeras buvo beveik sunaikintas bakteriologine ir chemine tarša daug didesne negu leidžia normos, čia nepatariama nei maudytis, nei žvejoti.

Labiausiai Talšos ežero ateitis rūpi gamtininkams, sportininkams ir šiaip miestiečiams, nes beveik miesto viduryje turėdami tokį didelį vandens telkinį, jie negali juo be baimės naudotis, o papūtus vejui, turi kęsti nuo ežero sklindančią smarvę.

Manoma, kad Talšos ežeras ateityje gali tapti idealia vieta tarptautinio lygio irklavimo varžyboms, būtų net tinkamas už Galvės ežerą Trakuose. Diskusijoje atkreiptas dėmesys, kad, norint, jog čia vyktų tarptautinės irklavimo varžybos, be kita ko, reikėtų Talšą Ginkūnų ežero pusėn pailginti 250-300 metrų.

Mokslininko S. Gliudžio teigimu, "Talša" prilygsta Žuvinto ežerui, turinčiam rezervato statusą.

Kelionės išpūdžiai Liudas Stankevičius

Kol dar gražus oras, aš ir žmona nutarėm aplankyti Prancūziją, kur man teko po karo gyventi su tėvais ir broliu septyneris metus. Ten man buvo antroji, laikinoji "tėvynė".

Gyvenome pačiame Paryžiuje, kur buvo susikurusi idomi lietuvių kolonija, susidedanti iš daugiau kaip 300 asmenų. Buvęs Lietuvos konsulas Paryžiuje prieš karą Dr. S. Bačkis, emigruojantiems lietuviams iš Paryžiaus į Amerikos kontinentą, buvo pasakęs: "Kai jūs išvažiuosite iš Paryžiaus, tai visuomet norėsite vėl atvažiuoti į aplankyti". Ir jis tikrai buvo teišus.

Taigi, trečiadienį, išsiruošėme į kelionę. Žentas nuvežė mus į Dorvalio aerouostą, kur jau buvo susidariusi didelė eilė žmonių. Daugiausia skrido į Frankfurtą ir į Paryžių. Suzinojome, kad į Paryžių skrendantis lėktuvas yra pilnas, bet kartais atsiranda vietų, kai kas nors paskutinę minutę nepasirodo. Todėl teko laukti iki išskridimo laiko, vis tikintis gauti vietos. Deja, nepavyko ir teko sugrįžti namo. Suzinojome, kad ir sekančią dieną bus ta pati problema. Mūsų duktė, kuri dirba Air Canada kompanijoje Dorvalyje, mus perspėjo, kad artėjant savaitgaliui, bus neįmanoma gauti vietos, nes daugiausia žmonių skraido savaitgaliais. Todėl ji mums patarė vieton į Paryžių, skristi į Londoną, nes į ten skrendant visuomet yra vietų. Paskui nuo Londono traukiniu važiuoti tiesiai į Paryžių. Taip mes ir padarėme. Lėktuve net galėjome išsitiesę, per keturias eiles puikiausia miegoti. Tai geriau ir nereikia. Skridome 6 valandas, ir 7 val. ryto jau buvome Londone. Tuoju pat išlipę iš lėktuvo, sėdom į Metro, kuri čia anglai vadina "Underground" ir važiavome beveik iki "Waterloo" stoties. Čia yra labai didelė geležinkelio stotis, iš kurios "Eurostar" bendrovės greitieji traukiniai po Lamanšo kanalo važiuoja tiesiai į Paryžių. Šis tunelis po jūra buvo iškastas neperseniausiai.

Sėdome į labai patogų 20 vagonų traukinį ir 10.30 val. ryto išvažiavome iš Londono. Iš čia iki Paryžiaus kelionė truko tik 3 valandas, o po jūra teko važiuoti 20 minučių. Prancūzijos laikas yra viena valanda vėliau už Anglijos laiką.

Tik išlindus iš tunelio, jau buvome Prancūzijoje. Iš abiejų pusių matėsi gražūs laukai, kuriuose ganėsi avys. Toliau sodybos, maži miesteliai, viduryje kurių matėsi bažnyčios. Besigėrėdami gamtos grožiu, pagaliau pasiekėme mūsų kelionės tikslą Paryžių. Čia jau buvo 2 val. 17 min. kaip įvažiavome į Gare du Nord. Nebuvo jokios muitinės, jokių pasų tikrinimo, atrodo lyg Anglija ir Prancūzija būtų ta pati valstybė. Štai kas yra Europos unija.

Išlipęs iš traukinio, pasijaučiau kaip pas save. Viskas man pažįstama, mažai kas pasikeitė per tiek daug metų. Namai tie patys, gatvės tos pačios, tik kur ne kur matosi naujų namų ir krautuvų. Metro stotys tos pačios, kaip ir buvo, vagonai tie patys, tik dabar ratai turi padangas, o seniau buvę be padangų geležiniai ratai, keldavo labai didelį triukšmą.

Išlipome į Metro vagoną ir važiavome į pietus Denfert-Rochereau stotį, prie kurios man teko gyventi, Avenue du General Leclerc gatvėje. Apsistojome šalutinėje gatvelėje Rue Daguerre, viename mažame viesbutyje, kadangi mano žmonai labai patiko ši gatvė. Ji yra pilna gyvumo. Per visą gatvę yra viena prie kitos įvairios, daugiausia maisto, krautuvės, iš abiejų gatvės pusių. Priešais tas krautuves, gatvėje stovi stalai, ant jų išdėstyti sūriai, ant kitų daržovės, vaisiai ir labai gražūs dideli baravykai, o šalia voverinės ("voveruškos"), atrodo, kaip tik ką nuskinti miške. Tačiau jų kainos astronomiškos: baravykų \$37 už kg. voverinių \$33 už kg.

(bus daugiau)

5 psl.

ŠIS TAS APIE KANADOS GENERALINIUS GUBERNATORIUS

Kanada oficialiai tebėra konstitucinė monarchija. Tai reiškia, kad Didžiąją Britaniją ir "Commonwealth" valdantis monarchas privalo respektuoti Kanados demokratiškai išrinktą vyriausybę, o Kanados Generalinis Gubernatorius, atstovaujantis šiuo atveju Karalienę Elzbieta II-ją, yra skiriamas Ministerio Pirmininko paprastai 5-iems ar 7-iems metams.

Kanados Generalinio Gubernatoriaus pareigos yra daugiausia simbolinės ir ceremoninės, taip kaip Karalienės Elzietos Anglijoje. Parlamento Sesijs atidaryme jis perskaito vadinamą "Žodį iš Sosto" (Speech from the Throne), anglų ir prancūzų kalbomis, Senato patalpose.

Generalinis Gubernatorius turi teisę per konfidencialius posėdžius diskutuoti politiką su Ministeriu Pirmininku ir pasiūlyti patarimų, tačiau, kaip ir Karalienė, viešai savo nuomonės politiniais klausimais nereiškia. Taip pat neturi teisės dalyvauti politinėse akeijose.

Generalinis Gubernatorius privalo pasirašyti visus nuostatus prieš juos paskelbiant istatymais. Poringimų, Generalinis Gubernatorius laimėjusios partijos vadovą kviečia suformuoti vyriausybę. Prieš skelbiant rinkimus, Ministeris Pirmininkas privalo gauti Generalinio Gubernatoriaus leidimą.

Vizituojantys valstybių vadovai ir naujai paskirti ambasadoriai, pristatato Generaliniam Gubernatoriui.

Gen.Gubernatorius (ar Gubernatorė) gali savo atsilankymu paremti nepolitinius, vertus projektus ir atstovauti Kanadai užsienyje valstybinės reikšmės vestuvėse ar laidotuvėse.

Gen.Gubernatorius yra taip pat Kanados kariuomenės "Commander in chief" ir Kanados Ordino "Chief Companion". Rekomendacijos paskirti Kanados Ordiną pereina per Gen.Gubernatoriaus ištaigą.

Nuo 1936m.buvo įsteigtas Gen.Gubernatoriaus žymuo: pirmiausia už literatūrą, po to tapo kasmetine premija rašytojams visų žanrų: romanų, ne-romanų, poezijos ir dramos. Nuo 1992m. programa praplėsta, įjungiant teatrinių meną.

Pirmasis Kanados Generalinis Gubernatorius, reprezentuojant savo monarchą, buvo Samuel de Champlain, 1612m.,europiečiams įsikūriant Kanadoje.

nadoje.

Pasibaigus Septynių Metų karui, Britai pradėjo skirti i ši postą savo aristokratus. Paskutinyss buvo II jo Pasaulinio Karo žymus karvedys Viscount Alexander of Tunis.

Pirmasis kanadietis Gen.Gubernatoriumi buvo 1952m. Vincent Massey ir po to 10 sekantieji Gen.Gubernatoriais buvo visi Kanados piliečiai. Pirmoji moteris šioms pareigoms buvo paskirta Mme Jeanne Sauvé, o dabar, šių metų spalio mėnesi, kita – ne anglė ir ne prancūzė, o gimusi Hong Konge, kanadietė Adrienne Clark-

son, žinomarašytoja, TV programų komentatorė.

Du, tarpe šių dviejų moterų, buvę Gen.Gubernatoriai, atspindint daugiaakultūriškumą Kanados gyventojų, buvo nei anglų, nei prancūzų kilmės: Ramon Hnatyshyn ir Ed.Schreyer. b.n. Paruošta iš "Canadien Scene Inssue 1527.

(Šių laikų modernioji Kanada atrodo nebelogiškai susirišusi, tik vienai Kanados gyventojų daliai, svarbiais,prabangiais ceremonialais. O galėtų sukurti savus, Kanadai reikšmingus, ceremonialus).

NUSISYPSOKIM E:

• Žmona vyrui:

- Tik pažvelk, brangusis, tavo marškiniai, išskalbti naujaisiais skalbimo milteliais, tapo balti kaip sniegas!

- Tiesą pasakius, jie man labiau patiko, kai buvo languoti.

KLF kapitalas daugiau kaip 2.3 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuviybės išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.

Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.15%
180-364 d. term. ind.	3.65%
1 metų term. indėlius	4.15%
2 metų term. indėlius	4.60%
3 metų term. indėlius	4.85%
4 metų term. indėlius	4.90%
5 metų term. indėlius	5.15%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.25%
1 metų GIC-met. palūk.	4.50%
2 metų GIC-met. palūk.	4.85%
3 metų GIC-met. palūk.	5.10%
4 metų GIC-met. palūk.	5.15%
5 metų GIC-met. palūk.	5.40%
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable"	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.85%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	5.10%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	5.15%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	5.40%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	7.75%
Sutarties paskolas nuo	7.75%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	6.80%
2 metų	7.20%
3 metų	7.40%
4 metų	7.45%
5 metų	7.55%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	5.95%

Duodame komercinius mortgičius iki \$750,000.

VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE ISIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%
santaukas	2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius	3.50%
180 dienų indėlius	3.50%
1 m. term. indėlius	4.50%
2 m. term. indėlius	4.80%
3 m. term. indėlius	5.00%
4 m. term. indėlius	5.10%
5 m. term. indėlius	5.50%
RRSP ir RRIF	
(Variable)	2.50%
1 m. ind.	4.50%
2 m. ind.	4.80%
3 m. ind.	5.00%
4 m. ind.	5.10%
5 m. ind.	5.50%

PASKOLAS

Asmenines nuo	11.50%
nekiln. turto 1 m.	7.00%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:

3.05% už 30-89 dienų term. indėlius	
3.15% už 90-179 dienų term. indėlius	
3.65% už 180-364 dienų term. indėlius	
4.15% už 1 m. term. indėlius	
4.60% už 2 m. term. indėlius	
4.85% už 3 m. term. indėlius	
4.90% už 4 m. term. indėlius	
5.15% už 5 m. term. indėlius	
4.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.50% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.85% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.10% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.15% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.40% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.85% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.10% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.15% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.40% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.).	

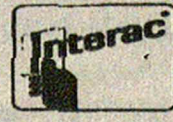
už asmenines paskolas nuo	7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų	6.80%
2 metų	7.20%
3 metų	7.40%
4 metų	7.45%
5 metų	7.55%

su keičiamu nuošimčiu.....5.95%

Duodame:

- asmenines paskolas iki \$250,000;
- mortgičius iki 95% (kainoto turto);
- riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
- komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antradien. ir trečiadien. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

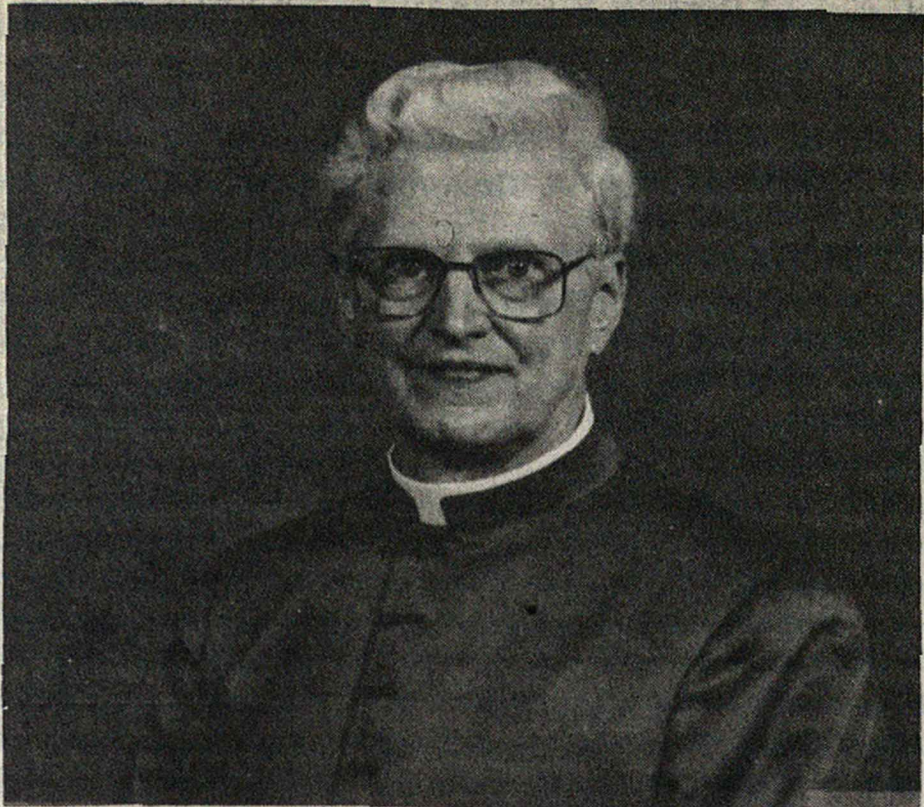
SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

ATSISVEIKINIMAS LIETUVIŲ TELKINYJE

Winnipeg'o lietuviai neteko savo dvasios vado, šv. Kazimiero Lietuvių parapijos klebono, prel. JUSTINO BERTAŠIAUS

Ilgą laiką blogame sveikatos stovyje gyvenęs prel. Justinas Bertasius, ta rišančioji Winnipeg'o lietuvių jėga, slaugomas paskutinę savo gyvenimo savaitę Seven Oaks ligoninėje, atsiskyrė su šiuo pasauliu 1999 metų spalio 9d., sulaukęs 84m. amžiaus.

Maldos buvo pravestos antradienį spalio mėn. 12d. vakare pilnoje dalyvių šv. Kazimiero bažnyčioje. Trijų dvasiškių tarpe buvo ir prel. J. Staškevičius, Lietuvos Kankinių šventovės Mississaugoje klebonas, vienintelis lietuvis dvasiškis suspėjęs atvykti į prelato J. Bertasius laidojimą.

Sekančią dieną, spalio mėn. 13-ąją, 10 val. buvo atnašaujamos gedulinės pamaldos šv. Marijos katedroje. Jas aukojo Winnipeg'o arkiv. J. L. Wall, asistuojamas 6-ųjų dvasiškių. Viso pamaldose dalyvavo 24- dvasiškiai iš Winnipeg'o ir apylinkių, ir beveik pilna katedra tikinčiųjų. Po pamaldų ir pusryčių katedros salėje, visi keliavo į Visų Šventųjų kapines, kur Prelatas jau senai buvo užtikrinęs vietą. Prie kapo apeigas atliko prel. J. Staškevičius ir prel. Comeau, dalyvaujant daugeliui lietuvių ir katalikų parapijiečių.

Prel. J. Bertasius gimė 1915m. kovo mėn. 21d. Šauklių km., Mosėdžio par., Kretingos apskr. Kunigundos ir Eligijaus Bertasių šeimoje. Baigęs Mosėdžio pradžios mokyklą ir Skuodo gimnaziją, 1934m. įstojo į Telšių Seminariją. 1942m. gegužės mėn. 14d. vyskupo Borisevičiaus išventintas į kunigus ir atnašavo pirmąsias Mišias birželio mėn. 14d. savo tėviškės Mosėdžio bažnyčioje. Vikaru buvo paskirtas į Vieksnius. Vėliau VD Univer-
1999.XI.2.

sitete studijavo teologiją.

Karo nublokštas į Vokietiją, darbavosi vokiečių parapijose, buvo kapelionu ligoninėje ir pabėgėlių stovykloje Osnabruke. Nuo 1945m. 4 metus studijavo Mюнsterio Universitete istoriją, liturgiją ir liturgiją. 1949m. paskirtas kapelionu lietuvių transporto daliniam britų zonos kariuomenėje. 1951m. sausio 25d. emigravo į Kanadą. pradžioje apsistodamas Montrealyje, o 1951m. gruodžio mėn. 15d. Tėvų Pranciškonų kviečiamas atvyko į Winnipegą kurti lietuviškos parapijos. Jo dėka jau 1953m. pavasarį buvo pradėta bažnyčios statyba ir tą patį rudeni lietuviai išikūrė pastatą rusyje. 1957m. balandžio mėn. 14d. kun. J. Bertasius įvedė tikinčiuosius į užbaigtą šv. Kazimiero šventovę, kuri trumpą laiką veikė misijos teisėmis, o kiek vėliau tapo lietuvių parapija, kuriai jis iki savo mirties ištvermingai ir nenuilstamai darbavosi.

1985m. spalio mėn. 1d. popiežius Jonas Paulius suteikė kun. J. Bertasiui garbės Prelato titulą. Tai "apkarūnavo" jo pastangas, bet nepakeitė jo asmenybės. Koks buvo kuklus, toks ir liko. Visad malonus, besišypsantis ir atsidavęs sielovados darbui.

Mažėjant lietuvių telkiniui Winnipege, prel. J. Bertasius rūpinosi ne vien religiniais, bet ir tautiniais reikalais, o Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, daug pastangų ir lėšų idėjo remiant jo numylėtą Telšių Seminariją.

Todėl šv. Kazimiero Parapijos komitetas su Juozu Grabiū priekyje, prašo, kad jei atsirastų pagėdaujančių, šviesiam prel. J. Bertasius atminimui paaukoti Telšių Seminarijai, tai galima padaryti per savo parapijas, arba adresuoti čekius ar pinigines per lai-

das: J. Grabys, 132 Woodhaven Blvd. Winnipeg, MB, R3J 3K1. Pažymėti "Telšių Seminarijai".

Aukotojų, per J. Grabi, sąrašas bus paskelbtas spaudoje.

E. K. Kalasauskas

Prelatas

Justinas

Bertasius

montreal

YPATINGAME SAVAITGALYJE

Lietuvių telkinius Kanadoje sujungia š.m. spalio mėn. 23-24 d.d. savaitgalis: Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus pirmoji šiame krašte viešnagė ir XVII-tojo LKB Tarybos suvažiavimo II-jį sesiją. Visa tai vyko Toronto mieste ANAPILYJE ir LIETUVIŲ NAMUOSE.

Į šiuos renginius iš Montrelio buvo nuvykę 10 asmenų, Tarybos nariai: Arūnas Staškevičius, Bronius Staškevičius, Petras ir Julija Adamonai, "NL" redaktorė Birutė Nagienė, Joanna Adamonytė atstovaujanti "Litą", Regina Piečaitienė, Juozas J. Piečaitis. Taip pat Silvija Staškevičienė ir Danutė Staškevičienė.

Plačiau sekančiame "NL" numeryje.

Nuo 2000-ųjų metų Montrelio autobusų bi-
lietukai kainuos daugiau: pavieniai \$2, mėnesiniai - vienu doleriu brangiau \$47 suaugusiems; 50ct. brangiau, \$20 jaunimui iki 18m. ir senjorams.

A + A

JADVYGAI DRAGŪNIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame Velionės dukrą inž. Ireną Valkauskienę ir vaikaitį Andrių Valkauską, -

Genovaitė Bijūnienė ir šeima

"VAIKO TĖVIŠKĖS" NAMAMS" AUKOJO:

\$20 - D. Danienė iš Otawos

A. a. Jadvygės Dragūnienės atminimui po \$20,

aukojo: V. N. Jakonai, G. Kudžmienė, Iz. Mališka, D. Staškevičienė ir E. Sze-
wezuk.

Dėkoja KLKM D-jos Montrelio Sk. V-ba

JAUNOS DIPLOMUOTOS MOTERYS ISDRISKITE...

ISSIVYSTYTI SAVO PROFESIJOJE

Dalyvaukite programoje COUP DE POUCE JEUNESSE

- Kaip surasti darbą savo pasirinktų studijų srityje;
 - Susipažinti su reikalavimais darbo siūlymuose;
 - Susipažinti su metodais, kurie būtų jums naudingi, ieškant darbo;
 - Pateikti profesionalų curriculum vitae
 - Dalyvauti patarėjų sistemoje;
- SIS PROJEKTAS VYKDOMAS VELTUI
IVAIRIŲ RASIŲ DIPLOMUOTOMS MOTERIMS -
- Nuo 18 iki 35 m. amžiaus,
 - Gavusioms diplomus per paskutinius 12 mėnesių: gimnazijų, profesinių mokyklų, CEGEP, Universiteto,
 - Ieškančioms darbo pirmą kartą savo srityje,
 - Mokančioms prancūzų ar anglų kalbą

Inf.: 514-866-9941, #478, Patricia Rancourt

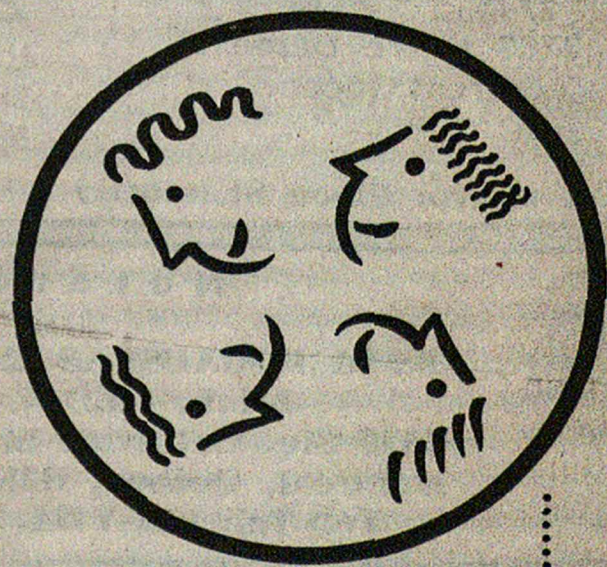
Sis projektas paruoštas kartu su Rysų su Pilietybės ir Imigracijos Ministerija

1355, René-Lévesque Q., 4th étage, Montréal H3G 1Y3
Métro: Lucien-L'Allier
Tél.: 514-866-9941, poste 476

TWI Agentūra siūlo įvairių darbų imonėse, 8 val. i dieną, ir gamybinių darbų pamainose (po 12 val., 40 val. per savaitę). Privalo susikalbėti angliškai arba prancūziškai. Dirbama įvairiose miesto dalyse. Tel: 336-0770. Kandidatai prisistato agentūron 1400 Sauvé Ouest, #217.

MONTRÉAL

AR TURITE KLAUSIMŲ, KOMENTARŲ, O GAL NORITE SUŽINOTI DAUGIAU APIE MONTREALIO Miesto PROJEKTUS, KURIE GALĖTŲ PAVEIKTI JŪSŲ APYLINKĘ?

TAD DALYVAUKITE SAVO APYLINKĖS TARYBOS SUSIRINKIMUOSE. JIE VYKSTA BENT KETURIS KARTUS PER METUS IR TEN YRA GALIMYBĖ MONTREALIEČIAMS KLAUSTI KLAUSIMUS APIE VISOKIUS PROJEKTUS, LIEČIANČIUS JŲ APYLINKĘ AR MIESTO ADMINISTRACIJĄ.

<http://www.ville.montreal.qc.ca>

TEIRAUKITĖS:

872-9387

Sukaktuvininkai Petras ir Elena KLEZAI su dukterimi Angele ir vaikaite Natalija

• Elena ir Petras Klezai atšventė savo garbinus gimtadienius artimųjų ir draugų tarpe. Jiems buvo įteiktos dovanos ir palinkėta dar daug ir sveikų metų.

Petras Klezai savo

Dr. Philip STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas
8606 Centrale (kamp.45
Av., Suite 209, LaSalle,,
Qué. H8P 1N5.
Tel: 364 - 4658

DR. ALÉNAS (ALAIN) PAVILANIS

Šeimos gydytojas

Privatus kabinetas
932-8441
3767 Notre Dame W.
Montreal, Québec
H4C 1P8

(Metro: Place St. Henri)

Universiteto šeimos
Medicinos klinika:

281-6027
Hôpital Notre Dame
2025 Plessis
Montreal, Québec

H2L 2Y4

Notarė

RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.

1610 Ste. Catherine St. West, Suite 405,
Montreal, Québec, H3H 2S2.
Tel: 931-7174.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- *Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- *Saugojimas vasaros laiku(storage)
- *Taisau ir remodeliuoju
- *Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A
Montréal, Qué., H3A 2G6

Telefonai:

844-7307 ir 288-9646

LES TOITURES

R.P.S. MIRON INC.

COUVREUR - ROOFER - STOGADENGYS

Patrick Swezey 3272 Boul. LASALLE
Mark Richard VERDUN (Quebec) H4G 1Y9

TEL: 767 - 9941 FAX: 766 - 9985

Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.

• **Montrealio Vyrų Dainos** Vienetui ir muz. Lavrenti Djintcharedze už atliktą programą, kuri linkmino visus susirinkusius per š.m. spalio mėn. 17d. Žuvautojų ir Medžiotojų klubo NIDA sezono uždarymo pietus, taip pat visiems talkininkams nuo širdžių dėkoja už jų pastangas, - **NIDOS Klubas** Valdyba

YPATINGAS SAVAITGALIS

Lietuvių telkinis Kanadoje sujudino š.m. spalio mėn. 23-24 d.d. savaitgalio vyksmai: pirmoji Lietuvos Prezidento viešnagė šiame krašte ir XVII-tojo KLB Tarybos Suvažiavimo II-oji sesija. Visa tai vyko Toronte.

I šiuos renginius iš Montrealio buvo nuvykę 10 asmenų, Tarybos nariai: A. rušas Staskevičius, Bronius Staskevičius, Petras ir Julija Adamoniai, Birutė Nagienė, atstovavusi "NL", Regina Piečaitienė, Juozas J. Piečaitis. Taip pat Joana Adamonytė, atstovavusi "Litą". Prie jų prisijungė Danutė Staškevičienė ir Silvija Staškevičienė.

Plačiau-sekančioje "NL" laidoje.

• **AV P-jos metiniai** pietūs rengiami š.m. lapkričio mėn. 14d., sekmadienį, 12 val., salėje.

Dr. ALÉNAS PAVILANIS su šeima ir tėvu dr. Vytautu Pavilaniu praleido mėnesį laiko Lietuvoje.

Druskininkuose, Tarpautiniame Šeimos Medicinos Gydytojų suvažiavime dr. Alėnas padarė pranešimą, o Kaune, dabar vadinamame Medicinos Universitete, pakviestas Rektorius, pasakė Inicium Semestri kalbą.

Visa šeima aplankė giminės svarbiausias vietas, pabuvojo keletą dienų Nidoje (dar buvo gražus oras), apžiūrėjo Vilnių ir pilni išpūdžių, grįžo į Montrealį.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITŲ UNIJA

1475 de Sève, Montreal, Que. H4E 2A8

Tel: 766-5827; Fax: 514-766-1349

Skyrius - 3907A Rosemont Blvd.

MOKA UŽ:

Certifikatai (min. \$1.000.00)

1 metų	4.25	Taupomos sąskaitos
2 metų	4.75	Specialios 1.25
3 metų	5.00	Kasdieninės 1.25
4 metų	5.00	
5 metų	5.00	RRSP & RRIF

Terminuoti indėliai	Taupoma
1 metų	1.50
180 d. - 364 d.	1 metų 4.25
120 d. - 179 d.	2 metų 4.75
60 d. - 119 d.	3 metų 5.00
30 d. - 59 d.	4 metų 5.25
iki 30 d.	5 metų 5.50
30 d. - 364 d. išimant prieš laiką.	Čekių s-ta 0.50

IMA UŽ:

Nekilnojamo turto paskolas (Residential up to 4-plex			
1 metų	7.35		
2 metų	7.85	4 metų	8.15
3 metų	8.05	5 metų	8.25

2nd mortgage +1%
open mortgage +1%

Asmeninės paskolas - pradedant nuo 7.00

If guaranteed by deposit at LITAS	8.00
Fully guaranteed (CSB) or other	9.00
Personal loan regular	9.50

Overdraft: 17.00

DESJARDINS PRIME 8.00

DESJARDINS PERSONAL PRIME 7.50

KASOS VALANDOS

	1475 De Sève	3907 A Rosemont
Pirmadieniais	9.00 - 3.00	10.00 - 2.00
Antr., trečiad.	9.00 - 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 - 8.00	3.00 - 7.00
Penktadieniais	10.00 - 6.00	2.00 - 6.00

HONEY FOR SALE!

Direct from the beekeeper, \$ 1.50 per pound.

Delivery could be arranged too! Please call:

Tel: 450-962-3780

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 m. amžiaus ar daugiau, nepatyrusiems susidūrimo, gaisro, vagystės ar kitų nelaimių.

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiems arba nuomojamiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel: 722-3545 Fax: 722-3546

Sąžiningai patarnauja nejudomo turto
PIRKIMO IR PARDAVIMO AGENTAS

PAUL RUTKAUSKAS /ROSS/
5344 Verdun Ave., VERDUN, QC., Canada.
Tel: /514/ 766-3586-darbo, /514/ 365-7060,- namų.

LAIDUOJIMO ĮSTAIGA

